

UCHWAŁA Nr 230 RADY MINISTRÓW

z dnia 26 września 1967 r.

w sprawie cen porównywalnych dla wyrobów i usług przemysłowych na lata 1971—1975 oraz rozszerzenia praktycznych zastosowań metody indeksów cen.

W celu zapewnienia warunków do prawidłowego wykonywania w latach 1971—1975 statystycznych kategorii produkcji w funkcjach mierzenia dynamiki oraz zmian zachodzących w gąęziowej i terytorialnej strukturze produkcji przemysłowej, Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Dla obliczenia porównywalnych wartości produkcji globalnej w latach 1971—1975 stosowane będą jako ceny stałe (porównywalne) ceny fabryczne obowiązujące w dniu 1 stycznia 1969 r. w zjednoczeniach będących głównymi producentami poszczególnych artykułów.

2. Jeżeli wyroby lub roboty (usługi) przemysłowe mają ustaloną jedynie cenę zbytu (realizacji), jako cenę fabryczną przyjmuje się cenę zbytu (realizacji) obowiązującą w dniu 1 stycznia 1969 r., po potrąceniu podatku obrotowego lub od operacji nietowarowych bądź po dodaniu dotacji przedmiotowych.

3. Przez cenę zbytu należy rozumieć:

- 1) w razie istnienia dwupoziomowego układu cen zbytu — zaopatrzeniową cenę zbytu,
- 2) w razie istnienia zróżnicowanych zaopatrzeniowych cen zbytu według odbiorców — podstawową cenę zbytu, o której mowa w uchwale nr 26 Rady Ministrów z dnia 3 lutego 1967 r. w sprawie różnic budżetowych oraz zasad stosowania niektórych cen (Monitor Polski Nr 13, poz. 65).

§ 2. 1. W celu uproszczenia prac związanych z obliczeniem wartości produkcji w cenach porównywalnych jednostki wydające katalogi cen porównywalnych mogą opracowywać

grupowe ceny porównywalne, z tym że w razie opracowywania grupowych cen porównywalnych dla grup asortymentowych zawierających więcej niż 10 pozycji oraz w razie gdy średnie odchylenie w kosztach produkcji asortymentów wchodzących w skład grupy wynosi ponad 25%, wymagana jest zgoda Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Grupy wyrobów, dla których mają być ustalone grupowe ceny porównywalne, nie powinny być nadmiernie szerokie, tak aby wewnątrzgrupowe zróżnicowanie w kosztach produkcji poszczególnych wyrobów i różnice w tempie wzrostu ich produkcji nie mogły wpływać zniekształcająco na dynamikę wartości produkcji w cenach porównywalnych.

3. Podstawą ustalenia grupowych cen porównywalnych są średnio ważone ceny fabryczne artykułów wchodzących w skład danej grupy, określone na podstawie struktury asortymentowej produkcji za I półrocze 1968 r., a w razie znacznego zróżnicowania asortymentów produkcji w ciągu roku — na podstawie struktury produkcji z 1967 r., obliczone według cen fabrycznych obowiązujących w dniu 1 stycznia 1969 r.

§ 3. 1. Zobowiązuje się zjednoczenia wiodące (jednostki równorzędne) do opracowania katalogów cen porównywalnych na lata 1971—1975 w zakresie wszystkich wyrobów (usług) branży, w odniesieniu do wszystkich jednostek społecznych objętych porozumieniem branżowym, niezależnie od ich przynależności organizacyjnej.

2. W odniesieniu do wyrobów (usług) nie objętych zakresem porozumień branżowych i produkowanych przez jed-

nostki objęte planowaniem centralnym katalogi cen porównywalnych na lata 1971—1975 opracują zjednoczenia przemysłu planowanego centralnie (jednostki równorzędne), które są głównymi producentami tych wyrobów w ramach przemysłu planowanego centralnie, dla wszystkich producentów tych wyrobów planu centralnego i terenowego, niezależnie od ich przynależności organizacyjnej. Katalogi cen porównywalnych wyrobów produkowanych jedynie przez jednostki objęte planowaniem terenowym w sposób masowy, przez więcej niż 5 zjednoczeń przemysłu planowanego terenowo (jednostek równorzędnych), opracuje właściwe ministerstwo lub centrala spółdzielcza; Komitet Drobnej Wytwórczości w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym ustali wykaz tych wyrobów oraz jednostkę organizacyjną zobowiązaną do opracowania katalogów cen porównywalnych.

3. W zakresie wyrobów nie objętych zakresem porozumień branżowych i produkowanych jedynie przez jednostki planowane terenowo (państwowe i spółdzielcze) katalogi cen porównywalnych na lata 1971—1975 opracują właściwe zjednoczenia przemysłu planowanego terenowo (jednostki równorzędne).

4. W razie występowania u poszczególnych producentów różnych cen fabrycznych na jeden wyrób, jednostka opracowująca katalog cen porównywalnych przyjmuje jako cenę porównywalną cenę fabryczną obowiązującą producenta, u którego skupiona jest przeważająca część produkcji danych wyrobów.

5. Katalogi cen porównywalnych powinny obejmować wyroby i roboty (usługi) przemysłowe, posiadające zatwierdzone ceny fabryczne lub ceny zbytu w dniu 1 stycznia 1969 r.

6. Do katalogów cen porównywalnych nie należy włączyć:

- 1) wyrobów produkcji nietypowej (wyrobów niepowtarzalnych, produkowanych na jednorazowe zamówienie odbiorcy),
- 2) prototypów, wyrobów serii próbnych,
- 3) wyrobów, dla których ustalono tymczasowe ceny fabryczne na okres ograniczony,
- 4) wyrobów produkowanych doświadczalnie na skalę półtechniczną przez okres nie dłuższy niż rok,
- 5) robót (usług) przemysłowych w przemyśle planowanym centralnie, na które nie są zatwierdzone ceny fabryczne lub ceny zbytu,
- 6) robót (usług) przemysłowych wykonywanych przez państwowy przemysł planowany terenowo i przemysł spółdzielczy.

7. W odniesieniu do wyrobów i usług określonych w ust. 6 pkt 1—5 ceny porównywalne ustala dyrektor przedsiębiorstwa zgodnie z zasadami podanymi w § 6 ust. 5—8.

8. Do usług określonych w ust. 6 pkt 6 mają zastosowanie ceny grupowe współczynników przeliczeniowe z cen realizacji na ceny porównywalne.

9. Główny Urząd Statystyczny ustali zasady obliczania i stosowania współczynników przeliczeniowych, o których mowa w ust. 8, w terminie do dnia 30 listopada 1967 r.

10. Do opracowania katalogów grupowych współczynników przeliczeniowych dla usług, o których mowa w ust. 8, zobowiązuje się właściwe zjednoczenia (jednostki równorzędne) przemysłu planowanego terenowo.

§ 4. 1. Nomenklatura wyrobów ujętych katalogami cen porównywalnych powinna być zgodna z Systematycznym wykazem wyrobów na lata 1971—1975, wydanym przez Główny Urząd Statystyczny; w katalogach powinny być zachowane kolejność, symbole cyfrowe, nazwy wyrobów i ich grupy, a także jednostki miary występujące w Systematycznym wykazie wyrobów.

2. Nomenklaturę grup usług, o których mowa w § 3 ust. 6 pkt 6, ustali Komitet Drobnej Wytwórczości w uzgodnieniu z Głównym Urzędem Statystycznym na podstawie propozycji zainteresowanych ministerstw lub organizacji spółdzielczych, kierując się między innymi klasyfikacją usług dla ludności, zatwierdzoną zarządzeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 10 czerwca 1966 r. w sprawie stosowania w sprawozdawczości statystycznej oraz w opracowaniach statystycznych jednolitej klasyfikacji usług dla ludności (Monitor Polski Nr 36, poz. 183).

§ 5. 1. Ceny porównywalne zatwierdza minister albo upoważniony przez niego dyrektor zjednoczenia lub innej jednostki opracowującej katalog cen porównywalnych lub katalog grupowych współczynników przeliczeniowych.

2. Ceny porównywalne wyrobów, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2, stają się obowiązujące po ich zarejestrowaniu w Głównym Urzędzie Statystycznym, a ceny wyrobów, o których mowa w § 3 ust. 3, oraz grupowe współczynniki przeliczeniowe dla usług przemysłowych, o których mowa w § 3 ust. 8 — po ich zarejestrowaniu we właściwym wojewódzkim (miejskim) urzędzie statystycznym. Główny Urząd Statystyczny lub wojewódzki (miejski) urząd statystyczny może odmówić rejestracji katalogów w razie stwierdzenia niewłaściwego poziomu proponowanej ceny porównywalnej, niezgodności nomenklatury z Systematycznym wykazem wyrobów lub niewłaściwego układu treści.

§ 6. 1. Katalogi cen porównywalnych, o których mowa w § 3, powinny być uzupełniane wyrobami nowo produkowanymi.

2. Za artykuły nowo produkowane uważa się artykuły:

- 1) wytwarzane po raz pierwszy w kraju o całkowicie nowej charakterystyce technicznej określonej nowymi normami,
- 2) uzyskujące w wyniku przeprowadzonej modernizacji (np. zmian w konstrukcji) lub zmian w technologii produkcji, rodzaju napędu, rodzajach lub gatunkach zużywanych surowców, istotnie zmienione (ulepszone) podstawowe parametry techniczne charakteryzujące ich własności użytkowe — odmienne od własności użytkowych artykułów figurujących w zarejestrowanych katalogach cen porównywalnych.

3. Nie uważa się za nowo produkowany takiego artykułu, który różni się od dotychczas wytwarzanych:

- 1) usunięciem wad i usterek,
- 2) nieznacznym ulepszeniem jakości oraz estetyki wyglądu zewnętrznego,
- 3) zmodernizowaną konstrukcją, zawartością głównego składnika, gatunkiem, kształtem, nie prowadzących równocześnie do zmiany użyteczności bądź prowadzących do nieznacznego polepszenia użyteczności artykułu.

4. Do uzupełnienia katalogów cen porównywalnych zobowiązane są jednostki, które opracowały te katalogi.

5. Ceny porównywalne nowo produkowanych artykułów ustala się w wysokości wynikającej z przemnożenia ceny fabrycznej tego artykułu przez współczynnik wyrażający stosunek ceny porównywalnej najbardziej zbliżonego artykułu do obowiązującej ceny fabrycznej tego artykułu.

6. W razie niemożności porównania nowo produkowanego artykułu z innymi artykułami cenę porównywalną tego artykułu ustala się na podstawie planowanego kosztu własnego, skorygowanego o współczynnik odpowiadający zmianom cen zbytu podstawowych artykułów zaopatrzeniowych, usług i taryf przewozowych, stawek amortyzacyjnych i stawek płac w stosunku do 1 stycznia 1969 r., z dodaniem zysku w wysokości uwzględnionej w cenie fabrycznej artykułu nowo produkowanego. Współczynniki te ustalane są przez ministerstwa sprawujące nadzór nad działalnością przedsiębiorstw wytwarzających nowe artykuły.

7. W razie braku współczynników, o których mowa w ust. 6, cenę porównywalną należy ustalić na podstawie współczynnika wyrażającego stosunek wartości produkcji danej grupy artykułów w cenach porównywalnych do ich wartości w cenach fabrycznych.

8. Przepisy ust. 5—7 stosuje się odpowiednio do cen usług typowych, posiadających na równi z wyrobami ustalone ceny fabryczne lub ceny zbytu.

9. Ceny porównywalne na artykuły nowo produkowane zatwierdza właściwy minister lub przewodniczący prezydium wojewódzkiej rady narodowej na podstawie orzeczenia stwierdzającego, że artykuły, dla których ustalane są ceny porównywalne, odpowiadają kryteriom podanym w ust. 2.

10. Zmiany cen fabrycznych oraz detalicznych lub zbytu na artykuły ujęte katalogami cen porównywalnych nie mogą powodować zmian ich cen porównywalnych.

11. Ceny porównywalne na wyroby nowo produkowane, w zakresie wyrobów, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2, stają się obowiązujące po ich zarejestrowaniu w Głównym Urzędzie Statystycznym, a w zakresie wyrobów, o których mowa w § 3 ust. 3 — po ich zarejestrowaniu we właściwym wojewódzkim (miejskim) urzędzie statystycznym.

§ 7. 1. Zmiana grupowych współczynników przeliczeniowych, o których mowa w § 3, następuje wraz ze zmianą cen realizacji na usługi.

2. Grupowe ceny porównywalne mogą być zmienione w razie powstania zasadniczych zmian w wewnętrznej strukturze asortymentowej poszczególnych grup wyrobów i na skutek wprowadzenia do produkcji nowych asortymentów. Zmiana taka wymaga zgody Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

3. Zmiany współczynników przeliczeniowych dla usług dokonuje jednostka, która opracowała właściwy katalog grupowych współczynników przeliczeniowych.

4. Współczynniki przeliczeniowe stają się obowiązujące po ich zarejestrowaniu we właściwym wojewódzkim (miejskim) urzędzie statystycznym.

§ 8. 1. Ustala się następujący terminarz prac nad przygotowaniem katalogów cen porównywalnych i współczynników przeliczeniowych dla usług przemysłowych:

- 1) do dnia 30 czerwca 1968 r. ministerstwa nadzorujące jednostki określone w § 3 ust. 1, 2 i 3 przedstawia Głównemu Urzędowi Statystycznemu propozycje odnośnie do grup wyrobów, dla których powinny być opracowane grupowe ceny porównywalne, a Komitet Drobnej Wytwórczości przedstawi projekt nomenklatury grup usług, dla których opracowane będą katalogi współczynników przeliczeniowych;
- 2) do dnia 31 grudnia 1968 r. ministerstwa nadzorujące jednostki, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2, przedstawia katalogi cen porównywalnych do rejestracji w Głównym Urzędzie Statystycznym, a jednostki, o których mowa w § 3 ust. 3 i 10 — do rejestracji we właściwym wojewódzkim (miejskim) urzędzie statystycznym;
- 3) do dnia 28 lutego 1969 r. Główny Urząd Statystyczny oraz właściwe wojewódzkie (miejskie) urzędy statystyczne dokonają rejestracji katalogów i prześlą je jednostkom, które zgłosiły te katalogi do rejestracji;
- 4) do dnia 30 kwietnia 1969 r. jednostki, które przedstawiają katalogi do rejestracji, obowiązane są wydać je drukiem i zaopatrzyć w nie wszystkie przedsiębiorstwa produkujące określone wyroby.

2. Zobowiązuje się Ministerstwo Finansów do uwzględnienia, przy opracowywaniu wskaźników finansowych narodowego planu gospodarczego na rok 1968 i 1969, środków

niezbędnych do opracowywania i wydania katalogów cen porównywalnych.

§ 9. Na podstawie ogólnych zasad, trybu i ramowego terminarza, określonych w niniejszej uchwale, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ustali w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów tryb opracowania, rejestrowania i wydania katalogów cen porównywalnych i współczynników przeliczeniowych oraz ich aktualizowania w terminie do dnia 30 listopada 1967 r.

§ 10. Zobowiązuje się:

- 1) właściwych ministrów, dyrektorów zjednoczeń (jednostek równorzędnych) i zarządy centralnych związków spółdzielczych do prowadzenia systematycznej kontroli stosowania właściwych cen porównywalnych w przedsiębiorstwach i spółdzielniach oraz wydawania zarządzeń pokontrolnych,
- 2) właściwych ministrów i dyrektorów zjednoczeń (jednostek równorzędnych) do składania corocznie oceny stanu dyscypliny w zakresie stosowania cen porównywalnych Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego; w uzasadnionych wypadkach, jeżeli stan dyscypliny w zakresie stosowania cen porównywalnych jest zadowalający oraz nie oddziałują silne czynniki mogące wpływać na naruszenie tej dyscypliny, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego może wyrazić zgodę na przedstawianie mu ocen, o których mowa wyżej, co dwa lata,
- 3) Główny Urząd Statystyczny i terenowe organy statystyki państwowej do organizowania kontroli stosowania właściwych cen porównywalnych,
- 4) Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do przedstawiania corocznie Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów zbiorczej oceny stanu dyscypliny w zakresie stosowania cen porównywalnych.

§ 11. Zakres i tryb kontroli prawidłowości stosowania cen porównywalnych określa Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 12. 1. Zakres i tryb ustalania cen porównywalnych produkcji specjalnej dla Sił Zbrojnych określają odrębne przepisy.

2. W wyjątkowych wypadkach ministrowie, po uzyskaniu zgody Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, mogą w ramach prac, o których mowa w § 8, wprowadzić odmiennie zasady ustalania cen porównywalnych na lata 1971—1975 dla wszystkich lub tylko niektórych z nadzorowanych jednostek.

§ 13. 1. W planowaniu i badaniach statystycznych w zakresie dynamiki, struktury i rozmieszczenia produkcji przemysłowej należy wykorzystać metodę indeksów cen dla ustalania w porównywalnych wartościach rozmiarów produkcji i jej rozdysponowania w cenach fabrycznych lub cenach zbytu.

2. Dla właściwej realizacji przepisu ust. 1 zobowiązuje się Instytut Planowania i Główny Urząd Statystyczny do opracowania w terminie do dnia 31 grudnia 1968 r. szczegółowych wytycznych określających kierunki i sposoby zastosowania indeksów cen w statystyce i planowaniu produkcji przemysłowej.

§ 14. Ilekroć w uchwale mowa jest o ministrach, należy przez to rozumieć również kierowników urzędów centralnych, a w sprawach dotyczących spółdzielni — zarządy centralnych związków spółdzielczych.

§ 15. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 26 września 1967 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz